

**VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBA
PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS**

**KORUPCIJOS, TARNYBINIŲ NUSIŽENGIMŲ PREVENCIJOS IR KONTROLĖS,
VYKDOMOS VIEŠOJO SAUGUMO TARNYBOJE PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS,
2019 METŲ APŽVALGA – ATASKAITA**

2020- 03-31 Nr. 47D-259
Vilnius

APIBENDRINIMAS

Ataskaitiniu laikotarpiu vykdyta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų kovos su korupcija 2019-2021 metų programa ir šios programos įgyvendinimo priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2019 m. gegužės 7 d. įsakymu Nr. 1V-431, priemonės.

Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Tarnyba) struktūriniuose padaliniuose Tarnybos Vidaus tyrimų ir korupcijos prevencijos skyriaus (toliau – VTKPS) pareigūnai skaitė paskaitas Tarnybos pareigūnams korupcijos prevencijos, viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje temomis.

Patikrinta 100 proc. Tarnybos valstybės tarnautojų privačių interesų deklaracijų.

Patikrintos 3-jų Tarnybos padalinių pareigūnų ir darbuotojų, kuriems suteikta teisė atlikti Vidaus reikalų informacinės sistemos centrinio duomenų banko (toliau – VRIS CDB) vartotojo funkcijas, vykdytos duomenų peržiūros. Pažeidimų nenustatyta.

2019 m. pabaigoje kitą darbą dirbo 108 Tarnybos valstybės tarnautojai.

Tarnyboje dėl tarnybinių nusižengimų buvo atlikti 57 tarnybinių patikrinimai. Neigiamais motyvais iš vidaus tarnybos atleisti 8 Tarnybos pareigūnai ir 1 darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.

Tarnyboje gauta 20 suimtųjų, nuteistųjų skundų/raštų dėl galim ai netinkamų konvojavimo sąlygų ir netinkamų pareigūnų veiksmų konvojuojant suimtuosius, nuteistuosius. Dėl to paties Tarnyboje gauti ir iš nagrinėti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus įstaigos 2 skundai, 2 raštai ir 5 pažymos. Visi skundai, raštai išnagrinėti, visiems pareiškėjams išsiųsti atsakymai. Tarnybos pareigūnų neteisėtų veiksmų nenustatyta.

Tarnybos interneto svetainėje www.vstarnyba.lrv.lt sukurtame skyriuje „Korupcijos prevencija“ paskelbtas Tarnybos pasitikėjimo telefono numeris ir elektroninio pašto adresas, pranešimams apie pažeidimus Tarnyboje – elektroninio pašto adresas. Taip pat sudaryta galimybė pateikti informaciją apie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) ar jai pavaldžių įstaigų tarnautojų korupcinio elgesio atvejus.

Tarnybos vado 2019 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. 47V-935 patvirtintas Informacijos apie pažeidimus Tarnyboje teikimo ir tvarkymo aprašas. Per ataskaitinį laikotarpį pranešimų apie pažeidimus Tarnyboje negauta.

Vykdydamas drausmės pažeidimų prevenciją, VTKPS atliko 12 Tarnybos saugomų svarbių valstybės objektų apsaugos vykdymo patikrinimų.

APŽVALGA-ATASKAITA

Apžvalgos-ataskaitos laikotarpis – 2019 m.

Apžvalgos-ataskaitos tikslas – informuoti Tarnybos vadovybę, VRM ir kitus suinteresuotus asmenis apie korupcijos apraiškas Tarnyboje, Tarnybos darbuotojų įvykdytas neteisėtas veikas, padarytus tarnybinius nusižengimus, pateikti kitą aktualią informaciją.

Pagrindiniai apžvalgos-ataskaitos šaltiniai:

- Tarnybos Štabo Žmogiškųjų išteklių valdymo skyriaus (toliau – ŽIVS) pateikta informacija;
- VRM ir jai pavaldžių įstaigų 2019-2021 m. kovos su korupcija programa ir šios programos įgyvendinimo priemonių plano ataskaitos, pateiktos VRM;
- Informatikos ir ryšių departamento prie VRM (toliau – IRD) tvarkomos VRIS CDB;
- Tarnybos padalinių ataskaitos;
- Vidaus reikalų pareigūnų registras;
- Tarnybinių patikrinimų medžiagos;
- Kita aktuali informacija.

Tarnybos personalas

2019 m. sausio 1 d. Tarnyboje dirbo 896 darbuotojai, t. y. 27 darbuotojais mažiau nei 2018 m. sausio 1 d. (923). Iš jų 792 pareigūnai, t. y. 10 pareigūnų mažiau nei 2018 m. sausio 1 d. (802).

Per 2019 m. į Tarnybą iš kitų įstaigų perkelti 272 darbuotojai. Pagrindė tai – pareigūnai, nuo 2019-10-01 į Tarnybą perkelti iš Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie VRM, kai buvo įsteigtas Tarnybos Visagino dalinys.

Per ataskaitinį laikotarpį į vidaus tarnybą negražintas nė vienas pareigūnas.

Ataskaitiniu laikotarpiu atleista 115 pareigūnų, iš jų 37 – paties prašymu, 18 – dėl išėjimo į pensiją, 27 – perkelti į kitas vidaus reikalų sistemos įstaigas, 8 – neigiamais motyvais, 16 – dėl sveikatos būklės, 2 – dėl netinkamumo pareigoms, 7 – dėl reorganizacijos.

2019 m. gruodžio 31 d. Tarnyboje iš viso dirbo 1082 darbuotojai, iš jų: 929 pareigūnai.

TARNYBOS VTKPS PAGRINDINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Korupcijos prevencija

- Pagal kompetenciją vykdo Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, VRM ir jai pavaldžių įstaigų 2019-2021 m. kovos su korupcija programoje numatytas korupcijos prevencijos priemonės, taip pat ir kitas prevencines priemones, kurios aktualios Tarnybos sričiai.

- Įgyvendina VRM ir jai pavaldžių įstaigų 2019-2021 m. kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių planą.

- Rengia Tarnybos teisės aktus, skirtus įgyvendinti Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, VRM ir jai pavaldžių įstaigų 2019-2021 m. kovos su korupcija programos priemonių plane numatytas priemones. Nustatyta tvarka ir terminais VRM teikia šių planų įgyvendinimo ataskaitas. Tarnybos vadas 2019 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 47V-671 patvirtino Tarnybos teisės aktų, susijusių su korupcijos prevencija, įgyvendinimo Tarnyboje priemonių planą.

- Kiekvienais metais atnaujina Tarnybos veiklos sričių sąrašą. Per ataskaitinį laikotarpį sąrašas atnaujintas ir 2019-12-03 raštu Nr. 47SD-1783 pateiktas VRM Korupcijos prevencijos ir vidaus tyrimų skyriui.

- Kiekvienų metų III ketvirtį nustato korupcijos pasireiškimo tikimybę konkrečiose Tarnybos veiklos srityse. 2019 m. buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas bei vertinimas vienoje iš Tarnybos veiklos sričių – vertintos viešųjų pirkimų atlikimo ir kontrolės sritys (Veiklos srities vertinimo aprašymas 2019-09-27 Nr. 47TP-2120) išsiųstas į VRM 2019-10-02 raštu Nr. 47SD-1412.

- Pagal kompetenciją atlieka viešųjų pirkimų prevencinę kontrolę. Nuo 2020-03-01 VTKPS skyriuje priimtas atskiras valstybės tarnautojas, kurio pagrindinė funkcija – viešųjų pirkimų prevencinė kontrolė.

- Kontroliuoja Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – VPIDĮ) nuostatų įgyvendinimą Tarnyboje. Vadovaujantis Tarnybos valstybės tarnautojų VPIDĮ nuostatų laikymosi ir kontrolės vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Tarnybos vado 2016 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 47V-568, Tarnybos valstybės tarnautojams draudžiama dalyvauti visuose sprendimo rengimo, svarstymo ir priėmimo etapuose arba kitaip paveikti sprendimus, sukeliančius interesų konfliktą, nustatyta VPIDĮ nuostatų laikymosi kontrolė.

Tarnybos vado aplinkraščiais Tarnybos darbuotojams nurodytos (primintos) privačių interesų deklaracijų pildymo taisyklės, ir pateiktos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) rekomendacijos dėl artimų asmenų deklaravimo bei nuo 2020 m. pasikeitusių deklaravimo taisyklių.

Tarnybos vado įsakymu patvirtintas Tarnybos pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas. Šis sąrašas nuolat atnaujinamas pagal aktualią Tarnybos struktūrą. 2019 m. patikrinta 100 proc. Tarnybos valstybės tarnautojų privačių interesų deklaracijų (pagal nustatytas funkcijas tikrina ir ŽIVS). Nurodant, kokių veiksmų turi imtis valstybės tarnautojai, kad išvengtų viešųjų ir privačių interesų konflikto, Tarnyboje teiktos bendros rekomendacijos. Privačių interesų deklaracijų tikrinimo metu nustatčius nežymius netikslumus deklaracijose, darbuotojai informuojami asmeniškai ir jiems nurodoma pašalinti netikslumus.

Per ataskaitinį laikotarpį Tarnyboje konstatuoti 2 VPIDĮ pažeidimai. VTEK pripažino 2 Tarnybos darbuotojus pažeidusiais VPIDĮ: 1 nestatutinį valstybės tarnautoją (skirta tarnybinė nuobauda – pastaba) ir 1 pareigūną (skirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas).

Tarnybos darbuotojams nuolat teikiamos konsultacijos privačių interesų deklaracijų pildymo klausimais. Tarnybos struktūriniuose padaliniuose VTKPS pareigūnai skaitė paskaitas Tarnybos darbuotojams korupcijos prevencijos, viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje temomis, kurias išklausė 83 pareigūnai. Paskaitų metu buvo akcentuojama korupcijos žala, korupcijos prevencijos priemonių svarba, pareigūnams nustatytų elgesio standartų laikymosi svarba, paaiškintos viešųjų ir privačių interesų derinimo ir privačių interesų deklaravimo taisyklės.

Atlikti patikrinimai tarnybų vietose – per vertinamąjį laikotarpį, vykdant drausmės pažeidimų prevenciją, VTKPS patikrino 12 svarbių valstybės objektų apsaugos vykdymą. Vieno patikrinimo metu nustatyti darbo režimo pažeidimai (pažeisti nepertraukiamo poilsio laiko reikalavimai), dėl ko atlikti tarnybiniai patikrinimai ir 3 pareigūnai patraukti tarnybinėn atsakomybėn, trūkumai užkardyti.

- Gavus duomenis iš IRD patikrintos Tarnybos darbuotojų, kuriems suteikta teisė atlikti VRIS CDB vartotojo funkcijas, vykdytos duomenų peržiūros. Pažeidimų nenustatyta.

- Atlieka Tarnybos vado įsakymų ir jų projektų antikorupcinį vertinimą (Standartinių veiklos procedūrų, patvirtintų Tarnybos vado 2018-09-11 įsakymu Nr. 47V-1063, nustatyta tvarka). 2019 m. atliktas vieno Tarnybos vado įsakymu tvirtinamo tvarkos aprašo projekto antikorupcinis vertinimas – Tarnybos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašo. Projekto rengėjui pateikta teisės akto antikorupcinio vertinimo pažyma.

- Užtikrindamas vidaus saugumą bei tarnybinę drausmę, esant poreikiui, vykdo Tarnyboje įrengtų vaizdo stebėjimo kamerų sistemų įrašų peržiūras.

Konsultuoja Tarnybos darbuotojus, vykstančius į užsienio valstybes, išskyrus NATO, Europos Sąjungos ir Šengeno erdvės valstybes, asmeniniais ir tarnybiniais tikslais, dėl galimų grėsmių, analizuoja darbuotojų, grįžusių iš užsienio, užpildytas anketas.

Vykdo kitas kontrolės priemonės (įeigos kontrolės duomenų analizė, saugomuose objektuose esančių vaizdo kamerų įrašų analizė, vieningų pajėgų valdymo analizė, videoregistratorių įrašų analizė, tarnybinių automobilių kuro kontrolės sistemos analizė, prevenciniai pokalbiai su darbuotojais ir kt.).

Viešųjų pirkimų kontrolė

Vykdamas Tarnybos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašą, patvirtintą Tarnybos vado 2018-03-13 įsakymu Nr. 47V-298, ir Tarnybos atliekamų viešųjų pirkimų prevencinės kontrolės organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Tarnybos vado 2016-12-30 įsakymu Nr. 47V-1070, Tarnybos VTKPS pareigūnas buvo paskirtas vykdyti prevencinę viešųjų pirkimų kontrolę. Pareigūnas susipažįsta su pirkimo paraiškomis, gali dalyvauti viešųjų pirkimų komisijų darbe, atliko viešųjų pirkimų prevencinius patikrinimus.

Vykdamas viešųjų pirkimų prevencinę priežiūrą Tarnyboje, 2019 m., pagal patvirtintą Tarnybos viešųjų pirkimų planavimo, inicijavimo, organizavimo, atlikimo ir atskaitomybės tvarkos aprašą, pirkimų iniciatorius pavizuotą inicijuojamo pirkimo paraišką per Dokumentų valdymo sistemą teikia pirkimų prevencinę kontrolę atliekančiam asmeniui (VTKPS). Jei kyla klausimų, prašoma pirkimų iniciatoriaus paaiškinti paraiškoje pateiktą informaciją, pasiūlymai koreguoti pirkimo sąlygas ar techninę specifikaciją pateikiami pirkimų iniciatoriams ir (ar) Viešųjų pirkimų skyriui.

2019 m. atlikti prevenciniai patikrinimai dėl tarnybinės uniformos dalių: žieminių striukių, bliuzono ir kelnių pirkimo, pažeidimų nenustatyta. Atliekant transporto priemonių papildomų šildymo sistemų remonto ir vandens patrankų remonto paslaugų pirkimo prevencinę kontrolę, nustatyti pažeidimai. Atlikti 2 tarnybinių nusižengimų tyrimai dėl valstybės tarnautojų neteisėtų veikų. Vienu atveju pripažinta, kad valstybės tarnautojas padarė tarnybinį nusižengimą ir jam skirta tarnybinė nuobauda – papeikimas, antru atveju – VTEK patvirtino, kad valstybės tarnautojas pažeidė LR viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymą, darbuotojui skirta tarnybinė nuobauda – pastaba.

Vykdamas vidaus reikalų ministro 2017 m. gegužės 25 d. pavedimą Nr. 1VPR-16, ir atsižvelgiant į VRM prašomą pateikti informaciją, Tarnyba pateikė informaciją (2020-02-17 raštas Nr. 47SD-277) apie Tarnybos 2019 m. vykdytus viešuosius pirkimus.

2019 m. gautos 9 tiekėjų pretenzijos: iš jų 5 dėl vieno pirkimo (mažos vertės skelbiamas pirkimas). 8 pretenzijos pateiktos dėl, tiekėjų nuomone, neteisingo pasiūlymų vertinimo; 1 pretenzija dėl neaiškiai suformuotų pirkimo sąlygų. Dėl 1 pretenzijos pirkimui Tarnyba pateikė motyvuotą atsakymą į pretenziją, pirkimo procedūros buvo tęsiamos ir sudaryta pirkimo-pardavimo sutartis. Dėl 2 pretenzijų buvo grįžta į

pasiūlymų vertinimo procedūrą, pasiūlymai pripažinti tinkamais. Dėl likusių 6 pretenzijų pirkimo procedūros buvo nutrauktos, patikslintos techninės specifikacijos ir apie pirkimus paskelbta iš naujo. Su skundais tiekėjai į teismus nesikreipė.

2019 m. atliktas VST viešųjų pirkimo atlikimo ir kontrolės sričių vertinimas. VST veiklos srities vertinimo aprašymas išsiųstas į VRM 2019-10-02 raštu Nr. 47SD-1412.

Pažymėtina, kad nuo 2020-03-01 VTKPS skyriuje paskirtas atskiras valstybės tarnautojas, kurio pagrindinė funkcija – viešųjų pirkimų prevencinė kontrolė

Kandidatūrų tikrinimas

Tarnybos ŽIVS tikrina visų pretendentų, norinčių dirbti/tarnauti Tarnyboje kandidatūras. Pagrindinė priežastis, dėl ko pretendentai neįdarbinti tarnyboje – pretendentų teistumas, neatitikimas nepriekaištingos reputacijos reikalavimams.

Tarnybos vadas įsakymu tvirtina Tarnybos pareigybių, į kurias asmuo gali būti paskirtas tik gavus ir įvertinus informaciją iš Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos, sąrašas. Sąrašas periodiškai atnaujinamas.

Tarnyboje pretenduojantys dirbti/ tarnauti asmenys tikrinami (dėl nepriekaištingos reputacijos) teisės aktų nustatyta tvarka. Tarnyboje parengtas Darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, atrankos tvarkos aprašas, patvirtintas Tarnybos vado 2017-05-26 įsakymu Nr. 47V-549. Šis aprašas paskelbtas Tarnybos interneto svetainėje, į kurią taip pat įkeliami skelbimai apie atrankas į laisvas darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo vietas Tarnyboje. Prieš skiriant asmenis į Tarnybos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigas, Tarnybos ŽIVS atlieka jų patikrinimą VRIS CDB Administracinių nusižengimų registre.

2019 m. patikrintos 294 kandidatūros į Tarnybą. Asmenų tikrinimas vykdomas pagal Vidaus tarnybos statuto 11 straipsnį, pagal Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų fizinio pasirengimo reikalavimų ir atitikties šiems reikalavimams tikrinimo tvarkos aprašą, patvirtintą vidaus reikalų ministro 2019 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 1V-55, pagal Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro valdymo srities statutinių įstaigų vidaus tarnybos sistemos pareigūnų rengimo ir tarnybos organizavimo taisykles, patvirtintas vidaus reikalų ministro 2019 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. 1V-645.

Kitas darbas

Siekiant užkirsti kelią galimiems Tarnybos valstybės tarnautojų interesų konfliktams, patikrinta 100 proc. Tarnybos valstybės tarnautojų duomenys Valstybinio socialinio draudimo fondo Apdraustųjų registre. 2019 m. keitėsi teisinis reguliavimas, t. y. pasikeitė Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto teisės normos, reglamentuojančios leidimų dirbti kitą darbą išdavimą, t. y. nuo 2019-01-01 Tarnybos vadas leidimą dirbti kitą darbą išduoda ne 1 metų laikotarpiui (kaip buvo nustatyta iki tol), o neterminuotai.

2019 m. atlikta duomenų analizė dėl Tarnybos valstybės tarnautojų dirbamo kito darbo. Per ataskaitinį laikotarpį 109 valstybės darbuotojai pateikė 109 prašymą dėl leidimo dirbti kitą darbą. 108 atvejais leidimas išduotas, 1 atveju – neišduotas (neatitiko Vidaus tarnybos statuto reikalavimų).

Daugiausia (45) kitą darbą pagal darbo sutartis dirbančių valstybės tarnautojų dirba Kauno dalinyje, Vilniaus dalinyje – 37, Klaipėdos dalinyje – 12, Visagino dalinyje – 8, kituose padaliniuose – 6.

Iš 108 pagal darbo sutartį kitą darbą dirbusių Tarnybos valstybės tarnautojų, per ataskaitinį laikotarpį daugiausiai (84) dirbo uždarnosios akcinės bendrovės. Kai kurie darbuotojai dirbo kitą darbą pagal darbo sutartį keliose darbovietėse, arba dirbo pagal darbo sutartį tam tikroje įmonėje ir kartu vykdė individualią veiklą. Atliekant analizę, nenustatyta atveju, kad Tarnybos valstybės tarnautojų dirbamas kitas darbas (neatsižvelgiant į tai, ar jam buvo reikalingas leidimas, ar nebuvo) būtų sukėlęs viešųjų ir privačių interesų konfliktą valstybės tarnyboje, sudarytų prielaidas tarnybą panaudoti asmeniniais interesais, diskredituotų valstybės tarnybos autoritetą ar kliudytų valstybės tarnautojui tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas.

Kitos grėsmės

Tarnybos vado 2016 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 47V-504 nustatyta vykimų į užsienio valstybes tvarka, pagal kurią VTKPS pareigūnai įpareigoti konsultuoti Tarnybos darbuotojus, vykstančius į užsienio valstybes (išskyrus NATO, Europos Sąjungos ir Šengeno erdvės valstybes) tiek tarnybiniais, tiek asmeniniais tikslais. Tarnybos darbuotojams, vykstantiems į užsienio valstybes tarnybiniais tikslais, toks konsultavimas yra privalomas, vykstantiems asmeniniais tikslais – rekomenduotinas. Visi darbuotojai, grįžę iš užsienio valstybių, įpareigoti užpildyti nustatytos formos klausimyną, kurį vėliau analizuoja VTKPS pareigūnai. Nustatę galimus Tarnybos darbuotojų verbavimo atvejus ar kitą rizikos požymių turinčią informaciją, Tarnyba apie tai informuoja Valstybės saugumo departamentą.

Į užsienio valstybes – ne į NATO, ne į Europos Sąjungos, Šengeno erdvės valstybes, Tarnybos darbuotojai vyko 973 kartus (pagrindė į Baltarusijos Respubliką), 2 pareigūnai – tarnybos tikslais į Rusijos

Federaciją. Nustatyta 11 atvejų, kai darbuotojai nedeklaravo apie vykimą į užsienį (Baltarusijos Respublika). Visais atvejais praversti prevenciniai aiškinamieji pokalbiai.

Analizuojant pareigūnų išvykas, nustatyta, kad ataskaitiniu laikotarpiu kai kurie pareigūnai į užsienio šalis vyko daugiau kaip vieną kartą (vyko į Baltarusijos Respubliką). Su minėtais pareigūnais vykdomi profilaktiniai pokalbiai dėl jų vykimo į užsienio šalį, aiškinamos jų išvykų metu galinčios kilti grėsmės bei siūloma vengti dažnų kelionių į minėtas šalis.

Tarnybos Štabo Bendrajame skyriuje yra išvykų į užsienio valstybes atmintinė, kurioje Tarnybos darbuotojams pateiktos elgesio rekomendacijos jiems lankantis ne NATO, ir ne Europos Sąjungos ir Šengeno erdvės valstybėse.

VTKPS kartu su Tarnybos Mokymo ir kovinio rengimo centru 2019 m. organizavo mokymus apie grėsmes, kylančias vykstant ne į ES ir NATO šalis, ir informacinės propagandos priemones, kuriuos vedė Valstybės saugumo departamento pareigūnai. Nevienkartinis kalbėjimas šiomis temomis didina Tarnybos darbuotojų sąmoningumą, o taip pat lojalumą Tarnybai bei skatina deklaruoti ir nenuslėpti bandymų verbuoti atvejus. Darbuotojai susipažįsta su galimomis grėsmėms ir psichologiškai būna pasiruošę galimiems incidentams. 2019 m. paskaitas šia tema išklaušė 90 Tarnybos darbuotojų.

Darbuotojų giminystės ryšiai

2019 m. buvo analizuojama, kiek Tarnyboje dirbančių darbuotojų tarpusavyje yra susiję giminystės ryšiais. Nustatyta, kad Tarnybos ir jos struktūriniuose padaliniuose 2019 m. gruodžio 31 d. dirbo 166 darbuotojai, kurie tarpusavyje susiję giminystės ryšiais. Tai sudarė 15,34 proc. nuo visų Tarnybos darbuotojų (1082). Darbuotojų, tarpusavyje susijusių giminystės ryšiais, susijusių tiesioginiu pavaldumu, nebuvo. Didžioji dalis darbuotojų privačių interesų deklaracijose yra deklaravę fizinius asmenis, dėl kurių gali kilti privačių interesų konfliktas.

Pažymėtina, kad nuo 2019 m. spalio 1 d. Tarnyboje įsteigus naują struktūrinį padalinį – Visagino dalinį, jame nustatyta 29 darbuotojų giminystės ryšiai. Patikrinus ryšius deklaravusių darbuotojų pareigybes, ateityje, esant reikalui, bus teikiamos rekomendacijos ar imamasi kitų priemonių, kad būtų išvengta interesų konflikto, jei bus galimybė tokiam kilti.

Drausmė ir tarnybiniai patikrinimai

Per 2019 m. Tarnyboje iš viso atlikti 57 tarnybiniai patikrinimai. Iš jų: 48 tarnybiniai patikrinimai, vadovaujantis Tarnybinių patikrinimų atlikimo, tarnybinių nuobaudų vidaus tarnybos sistemos pareigūnams skyrimo ir panaikinimo tvarkos aprašo, patvirtinto vidaus reikalų ministro 2019 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. 1V-142 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2019 m. sausio 15 d. įsakymo Nr.1V-55 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto įgyvendinimo“ pakeitimo“, nuostatomis, 3 tarnybiniai patikrinimai atlikti vadovaujantis Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 997 (2019 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 1390 redakcija), nuostatomis, 5 tarnybiniai patikrinimai atlikti vadovaujantis Nustatymo, ar vidaus tarnybos sistemos pareigūno mirtis ar sveikatos sutrikdymas susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu arba jo tarnyba, o vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigos kursanto – su profesiniu ar įvadiniu mokymu taisyklių, patvirtintų vidaus reikalų ministro 2004 m. balandžio 23 d. įsakymo Nr. 1V-138 nuostatomis, 1 tarnybinis patikrinimas atliktas darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, atžvilgiu.

Tarnybiniai patikrinimai atlikti dėl tokių tarnybinių, drausmės nusižengimų:

Dėl šiurkščių tarnybinių nusižengimų buvo atlikta 10 tarnybinių patikrinimų, iš jų 2 tarnybiniai patikrinimai atlikti dėl to, kad pareigūnai tarnyboje buvo neblaivūs, 2 tarnybiniai patikrinimai atlikti, kadangi pareigūnai nebuvo tarnyboje be pateisinamos priežasties vieną ar daugiau darbo dienų, 2 tarnybiniai patikrinimai – dėl pareigų nevykdymo, kai pareigūnai miegojo tarnybos metu, 2 tarnybiniai patikrinimai atlikti, kadangi pareigūnai tyčia nevykdė tiesioginių funkcijų, 1 tarnybinis patikrinimas – dėl privačių interesų supainiojimo Tarnyboje, 1 tarnybinis patikrinimas atliktas dėl darbuotojo, dirbančio pagal darbo sutartį, neatvykimo į darbą. Už šiuos pažeidimus skirtos tarnybinės nuobaudos: atleidimas iš vidaus tarnybos – 5 pareigūnams (pirminės grandies), griežtas papeikimas – 3 pareigūnams (2 pirminės grandies, 1 – padalinio vadovas), pastaba – 1 pareigūnui (pirminės grandies). Taip pat buvo nutraukta darbo sutartis su 1 darbuotoju, dirbančiu pagal darbo sutartį.

Dėl pareigūno vardą žeminančių veikų atliktas 1 tarnybinis patikrinimas, dėl to, kad pirminės grandies pareigūnas smurtavo artimoje aplinkoje. Buvo priimtas sprendimas atleisti pareigūną iš vidaus tarnybos.

Dėl viešųjų pirkimų tvarkos pažeidimų atlikti 2 tarnybiniai patikrinimai. Dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimo buvo atlikti 3 tarnybiniai patikrinimai (iš jų 1

tarnybinis patikrinimas priskirtas prie šturkščių tarnybinių nusižengimų). Tarnybinė nuobauda – papeikimai skirta 2 pirminės grandies pareigūnams.

Dėl tarnybinio pažymėjimo praradimo atlikti 3 tarnybiniai patikrinimai ir

2 pirminės grandies pareigūnams skirta tarnybinė nuobauda – pastaba, kadangi jie neužtikrino saugaus tarnybinio pažymėjimo laikymo.

Dėl specialiosios priemonės „Taser“ naudojimo tvarkos taisyklių pažeidimų buvo atlikti 4 tarnybiniai patikrinimai, kadangi pareigūnai, neatsargiai atlikdami specialiosios priemonės „Taser“ patikrinimo testą, iššovė užtaisą.

Dėl funkcijų nevykdymo, buvo atlikti 4 tarnybiniai patikrinimai. Pareigūnai tarybos metu sportavo, vykdė kitą veiklą, nesusijusią su tarnyba, skirtos tarnybinės nuobaudos: 1 atveju pareigūnas perkeltas į žemesnes pareigas, 2 griežti papeikimai, 1 papeikimas.

Taip pat tarnybiniai patikrinimai buvo atlikti: dėl galimų konvojavimo taisyklių pažeidimų, dėl tarnybos metu įvykusių eismo įvykių, dėl tarnybinės uniformos dėvėjimo taisyklių pažeidimo, dėl galimai netinkamo Tarnybos teritorijos saugojimo, dėl prarastų materialinių vertybių. Šių tarnybinių patikrinimų metu pareigūnai tarnybinėn ar materialinėn atsakomybėn nebuvo patraukti.

Tarnybinių patikrinimų, atliktų dėl sveikatos sutrikdymo, metu, visais atvejais, buvo nustatyta, kad sveikatos sutrikdymas nebuvo susijęs su padidėjusiu pavojumi.

Dėl ikiteisminio tyrimo metu pareikštų įtarimų buvo atlikti 3 tarnybiniai patikrinimai, kurių metu 1 pareigūnas atleistas iš tarnybos dėl pareigūno vardo pažeminimo, o 2 pareigūnai tarnybinėn atsakomybėn nebuvo patraukti, nes ikiteisminiai tyrimai jų atžvilgiu buvo nutraukti.

Dėl atliktuose tarnybiniuose patikrinimuose nustatytų pažeidimų buvo siūloma: vadovams atlikti individualų darbą su darbuotojais dėl pažeidimų prevencijos, kad Tarnyboje nepasikartotų pareigūno pažeminimo atvejai ir drausmės pažeidimai, tarnybinės uniformos dėvėjimo taisyklių pažeidimai, nurodyta vadovams atkreipti dėmesį į tai, kad Tarnybos vado įsakymai, tiesioginių viršininkų ar vadovų teisėti įsakymai privalomi vykdyti, ir jų nevykdymas užtrauks tarnybinę atsakomybę, pavesta pokalbių su pareigūnais metu atkreipti jų dėmesys į elgesį ne tarnybos metu bei organizuoti užsiėmimus dėl specialiųjų priemonių naudojimo ir saugaus elgesio su jomis.

Per ataskaitinį laikotarpį Tarnyboje įvykdytas korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas – VTEK patvirtino, kad Tarnybos pareigūnas pažeidė Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo (redakcija iki 2019-06-30) 3 straipsnio 1 dalies 2 punktą, 2 dalį, 6 straipsnio 1 dalies 7 punktą, 7 straipsnio 1 dalį, 11 straipsnio 1 ir 2 dalis. Už šiuos pažeidimus pareigūnui skirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas.

Skundų pranešimų analizė

Tarnybos interneto svetainėje *www.vstarnyba.lrv.lt* sukurtame skyriuje „Korupcijos prevencija“ paskelbtas Tarnybos pasitikėjimo telefono numeris ir elektroninio pašto adresas, pranešimams apie pažeidimus Tarnyboje – elektroninio pašto adresas. Taip pat sudaryta galimybė pateikti informaciją apie Vidaus reikalų ministerijos ar jai pavaldžių įstaigų tarnautojų korupcinio elgesio atvejus.

Tarnybos vado 2018-03-22 įsakymu Nr. 47V-347 patvirtintas Informacijos apie korupcijos atvejus ir pažeidimus, gautos Tarnyboje, registravimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašas, nustatantis informacijos. Tarnybos vado 2019 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. 47V-935 patvirtintas Informacijos apie pažeidimus Tarnyboje teikimo ir tvarkymo aprašas.

Tarnyboje veikia pasitikėjimo telefonas (su pokalbio įrašymo funkcija ir autoatsakikliu) ir el. paštas, kuriuo visi asmenys gali anonimiškai pranešti apie korupcijos atvejus Tarnyboje. Tarnyboje 2019 m. pasitikėjimo telefonu negauta nė vieno pranešimo apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas bei kitus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus. Tarnybos el. paštu 2019 m. gautas 1 pranešimas iš Policijos departamento prie VRM Imuniteto valdybos apie Tarnybos pareigūno galimai padarytą nusižengimą. Informaciją išsiųsta pagal kompetenciją į policiją, teisės pažeidimo nenustatyta.

Per ataskaitinį laikotarpį pranešimų apie pažeidimus Tarnyboje negauta.

Konvojuojamųjų skundai

Tarnyboje 2019 m. gauta 20 suimtųjų, nuteistųjų skundų/raštų dėl konvojavimo sąlygų ir netinkamų pareigūnų veiksmų konvojuojant suimtuosius, nuteistuosius. Dėl to paties Tarnyboje gauti ir iš nagrinėti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus įstaigos 2 skundai, 2 raštai ir 5 pažymos. Tarnybos Štabo Veiklos ir operacijų organizavimo skyriuje pagal kompetenciją šie skundai, prašymai buvo išnagrinėti. Informacija apie nagrinėjimo rezultatus buvo pateikta pareiškėjams.

Tarnybos pareigūnų neteisėtų veiksmų nenustatyta.
